

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Kovas — March 2, 1973

Nr. 17

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŪKINĖ BŪKLĖ

Nepateisina kilusios panikos

Praėjusių savaitę aukso kainos buvo pakilusios iki 95 dolerių už unciją, o vertybės popierių kaina toliau nusmuko. Tai kalba už tai, kad pasitikėjimas ūkinės ir politinės būklės pastovumu tiek krito, kad prasidėjo beveik panika, nepaisant to, kad beveik visi ekonomistai laukia labai gerų metų!

Iš tikro JAV pramonės gamyba per paskutinį praėjusių metų ketvirtį pašoka net 8% (metų vidurkis buvo apie 6%) Vartotojai pirkio noriai ir daug. Šių metų sausio mėnesį, pavyzdžiui, jie pirkio visa 16% daugiau negu pernai. Pardavimo smarkumas pralenkė visus prekybinių bei pramoninių skaičiavimus ir ištuštino atsargas, kas savo keliu verčia didinti gamybą ir investuoti naujus kapitalus į gamybos priemones.

Praktika tačiau parodė, kad ūkinį atkūtimą paprastai seka infliacija. Nors pramonės gaminių kainos kilo palyginti nesmarkiai, žemės ūkio produktų urmo kainos per paskutinius tris mėnesius pašoko net 13% ir nėra jokios vilties, kad jos greitai nustotų kilusios. Laukiama, kad jos nusistovės tik šių metų pabaigoje. Maisto kainų padidėjimas padidins darbininkų atlyginimo reikalavimus, kurie nenorės pasitenkinti iki šiol buvusia 5,5% pakilimo riba. Tiesa, vidutiniai amerikiečiai išleidžia maistui tik 20% savo uždarbio, tačiau derantis dėl naujo atlyginimo maisto kainos gali suvaidinti didesnę rolę negu jai tie % skiria. Lygiai taip kaip ir importuotų prekių bei žaliavų kainos. Kadangi visa eilė kraštų nuvertino savo valiutas kartu su doleriu, o amerikiečių pirkime importuotos gėrybės sudaro mažiau kaip 5%, skaičiuojama,

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kad dėl užsienio prekių kainų pakilimo amerikiečiai vidutiniai turės išleisti daugiau tik 1/4 dalį vieno procento negu prieš nuvertinimą.

Visa tai verčia manyti, kad nepaisant maisto ir importuotų gėrybių kainų pašokimo, infliacija gali būti išlaikyta praėjusių metų lygyje t.y. 3-4% rinkoje, tai yra beveik dvigubai mažesnėje negu kitose pramoningose šalyse.

Bet jei taip, kodėl prasidėjo panika? Atrodo, kad turima reikalo daugiau su psichologiniais — politiniais faktoriais negu ūkiškais. Geriausia pavyzdį duoda Prancūzija. Kai laukiant paskutinio dolerio nuvertinimo visi stengėsi nusikratyti laisvais doleriais, beveik niekas ne pirkio frankų, nepaisant Prancūzijos gero ūkinio stovio. Dėl to, kad yra bijoma komunistų — socialistų laimėjimo seimo rinkimuose.

Ūkiniuose klausimuose niekas negali pasitikėti vyriausybės pareiškimais. Visi valiutų nuvertinimai daromi stailgiai, užmirštant, kad vakar buvo žadama niekados nenuvertinti. Doleris nuo 1971 metų jau buvo nuvertintas du kartus ir niekas negali būti visai tikras, kad nebus dar vieno nuvertinimo. Kai tas nepasitikėjimas pasirodys nesąs pamatuotas, dolerio nuvertinimas galės parodyti buvęs labai naudingas, nes jis ne tik padidins eksportą, bet ir paskatins užsienyje aukštesnio pelno ieškančius kapitalus grįžti į JAV. Po pirmo dolerio nuvertinimo prieš 14 mėnesių tai jau buvo pastebėta, ši kartą šis reiškinys dar nepasikartojo, bet jo laukiama, jei bus įsitikinta, kad infliacija gali būti apvaldyta.

Sutraukiant: viskas turėtų būti labai gerai, jei būtų daugiau pasitikima ateitimi. Pasitikėjimas atstojo auksą.

RUSŲ JŪREIVIO MIRTIES PASLAPTĮ BEAIŠKINANT

"Guidepost" 1972 m. liepos m. numerio nuotrauka, rodanti Sergėjų Kurdakovą prie žemėlapių.

Pernai "Dirva" išsamiai aprašė rusų jūreivio radijo perbėgimą į Kanadą. Sergėjus Kurdakovas perplaukė keletą mylių per au-

dringą jūrą, kol pasiekė, visai išsekęs, svetingą laisvą krantą, Kanadą. Jam buvo suteiktos azilio teisės. Dar sovietinio gyvenimo praga-

PAMINĖTOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 55-TOS METINĖS

ALTos Lake apskrities skyriaus valdybos rūpesčiu, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas pradėtas vasario 16 d. Iš Hammondo radijo stoties 8 val. ryto buvo duota trumpa

re atvirtęs į tikėjimą Dievu, jis tapo Kanadoje savotišku tikėjimo misininku. Krikščionybės skelbimo organizacija pakvietė jį dirbti. Kurdakovas važinėjo po Kanadą ir pasakojo, kuriais sunkiausiais, sudėtingais keliais jis atrado tikėjimą Dievu.

Buvo planuojama įrašyti jo pranešimus radijo transliacijoms ir tą medžiagą perteikti į sovietinius kraštus. Tam tikslui jis gavo pusmečiui JAV vizą ir atvyko į Kaliforniją. Jis apsigyveno Los Angeles priemiestyje, Glendale.

Už kelių dienų, Naujųjų Metų išvakarėse, San Bernardino policijai buvo pranešta telefonu, kad Running Springs kabinoje (apie 10 mylių nuo San Bernardino miesto, ir apie 70 mylių nuo Glendale, kur gyvena Kurdakovas) Sergėjus nusišovęs.

Atvykusi į vietą policija rado Kurdakovo lavoną. Vėliau rasta ir moteris, kuri painformavo policiją ir pasiūlino iš įvykio vietos. Tai buvo septyniolikametė Ann Johnson, iš Ceritos miestelio, esančio į pietus nuo Running Springs apie 50 mylių.

Pirmieji policijos pranešimai sukėlė sensaciją. Nors Ann Johnson tvirtino, kad Kurdakovas nusišovė, neatsargiai elgdamasis su

(Nukelta į 2 psl.)

VIKTORAS LIAUKUS

Vytis (medžio drožinys).

Lietuvos nepriklausomybės atstatymas ir toliau pasilieka visų lietuvių pagrindiniu tikslu

Lietuvos istorijos ir praeitų metų įvykių apžvalga.

Radijo pusvalandį nepamamai perleido prekybininkas Erwin L. Lewin, kurio tėvai buvo kilę iš Lietuvos. Jis yra didelis antikomunistas ir daug simpatijų rodo pavergtai Lietuvai. Radijo pusvalandį dalyvavo L. Kazragienė (mokytoja, trečios kartos lietuvaitė) ir studentai: K. Pocius ir R. Holiušas. Vakare (per radiją) ta pati programa buvo pakartota iš juostos.

Tą pačią dieną 9 val. ryto buvo pakelta Lietuvos trispalvė prie East Chicagos miesto valdybos rūmų. Prie vėliavos pakėlimo, be lietuvių pareigūnų, dalyvavo ir trumpas kalbas pasakė miesto atstovai ir vietiniai politikieriai. Iškilmei vadovavo ALTos skyr. pirm. A. Vinickas. Nežiūrint tą rytą kilusios sniego pūgos, prie vėliavos pakėlimo dalyvavo apie 60 asmenų. Pakėlus vėliavą, dalyviai susirinko į artimiausią kavinę ir valandėlę dalinosi įspūdžiais.

Minėjimas

Pagrindinis minėjimas įvyko sekmadienį (vasario 18 d.), Gary lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje. Pamaldos buvo atlaikytos abiejose lietuvių parapijose: Gary ir East Chicagoje. Garyje lietuviškas mišias atnašavo ir pamokslą pasakė klebonas kun. dr. Ig. Urbonas, o East Chicagoje — klebonas kun. Ig. Vichuras ir kun. P. Jakulevičius. Pamaldose dalyvavo ir lietuviška trispalvė, asistuojama tautiniais rūbais pasipuošusių lietuvių. Po pamaldų buvo sugiedotas tautos himnas.

Įeinančius į bažnyčią, tos pačios lietuvių tautos kiekvienam prisegė tautinį ženklėlį. Visų nuotaika buvo pa-

kili ir jautėsi pasiruošimas didėlei šventei.

Vakare visi rinkosi į Gary liet. parapiją pagrindiniam minėjimui. Buvo laukiama apie 200 svečių, bet gero ketvirtadalis pritrūko.

Minėjimas pradėtas vėliavų įnešimu, himnais ir ištikimybės priesaika. Himnus sugiedojo visi dalyviai vadovaujant Vyčių chorui iš Chicagos.

Minėjimą atidarė ALTos vietinio skyriaus ilgametis pirmininkas Albertas Vinickas. Invokaciją sukalbėjo klebonas Ig. Vichuras. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė kun. dr. Ig. Urboną. Be minėtų už garbės stalo susėdo kongresmanas Ray Madden, Gary miesto burmistras Richard Hetcher, East Chicagos ir Hammondo burmistrų atstovai, prekybininkas Erwin L. Lewin, pagrindinis paskaitininkas dr. Z. Danilevičius su žmona, kun. V. Zakarauskas, kun. P. Jakulevičius, kun. J. Daniels, Julius Gudynas ir kiti vietos pareigūnai.

Pirmiausiai visi pasisotino šeiminių patiekta gera vakariene. Po to, pasigėrėjome menine dalimi ir galop priėjome prie svarbiausios dalies — kalbų ir sveikinimų.

Meninę dalį atliko Gary lietuvininkų mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojos K. Pečkaitienės ir Vyčių choras, vadovaujamas muziko Fausto Stroliaus.

Jono Aisčio eilėraštį "Pažiūrėkit" padeklamavo Linda Ruzgaitė. Vyr. mergaičių grupė pašoko 3 tautinius šokių, o mažesnieji viena. Akordeonu palydėjo jaunas muzikantas Jonukas Vaičiūnas. Vyčių choras padainavo penkias liaudies dainas, o publikai pageidaujant šeštą pridėjo bisui.

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje: iš k. N.Y. valstybės senatorius Martin J. Knorr (teikia N.Y. valstybės gubernatoriaus proklamaciją), dr. Marija Žukauskienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, ALTos pirm. P. Ažuolas, Peter Wytenius, Charles Binkins nuotrauka

VASARIO 16 EAST CHICAGOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

Šokis ir daina dalyvių buvo šiltai priimtos ir nesigailėta plojimų.

Programos vadovas kun. dr. Ig. Urbonas šiltais žodžiais padėkojo šokėjams, choristams ir jų vadovams už suteiktą malonią valandėlę.

Pirmiausiai lietuvius pasveikino Gary miesto burmistras R. Hetcher, o ilgesnė kalbą angliškai pasakė artimas lietuvių bičiulis atstovas Ray Madden. Reikia pažymėti, kad Ray Madden dažnai dalyvauja lietuvių minėjimuose ir Lietuvos istoriją geriau žino už daugelį mūsų. Lietuviškai ilgesnį žodį tarė dr. Z. Danilevičius. Jis ragino nesusižavėti iš Lietuvos atskrendančiomis lakštingalomis ir nepasiduoti jų vilionėms. Kova už nepriklausomą Lietuvos atstatymą ir toliau pasilieka visų lietuvių pagrindiniu tikslu.

Trumpus sveikinimo žodžius išreiškė Hammondo ir East Chicagos miestai vasario 16 paskelbė Lietuvos Dieną.

Šiltą žodį lietuviams, bet labai kietą komunistams pasakė Erwin L. Lewin.

Rusų jūreivio...

(Atkelta iš 1 psl.)

revolveriu, istorija buvo nepatikima. Revolveris atsirado nežinia iš kur, "pasiškolintas" pagal Ann Johnson parodymą. Nebuvo nustatyta, kokių būdu Kurdakovas ir Ann Johnson susipažino. Pigiai romantiška kabinėje susitikimo istorija neįtikino policijos, ir pirmas komunikatas mirties klausimą (nusižudė ar nužudytas) pastatė su dideliu klausuku.

Investigacija ėjo savo keliu, San Bernardino šerifas Hill nuvyko į Washingtoną, įteikti JAV senatiniam Vidaus saugumo komitetui popierius, kuriuos atrado Kurdakovo žinioje. Buvo žinoma, kad Kurdakovas tvirtino, kad jo gyvybei gresia pavojus. Jis bijojo sovietinių agentų.

Vasario 23 dieną San Bernardino šerifas gavo telefoninį pranešimą. Vidaus saugumo komiteto narys, kongresmanas Earl F. Landgrebe (Indiana), pranešė, kad "Kurdakovo mirtis yra kitos prigimties, kaip kad iki šiol kalbėta". Kongresmanas pranešė, kad mirties byloje atrasti nauji daviniai ir kad jis, kovo 1 d. pats dalyvaus Kurdakovo mirties priežasties aiškinime.

Kurdakovo lavonas rastas su peršauta galva. Tuo tarpu, iš spaudoje esančių pranešimų, matyti, kad vieningai mirties liudininkė yra septyniolikmetė mergina. Daviniai nenurodo, iš kur atsirado ginklas. Liudininkė sako, kad tas ginklas Kurdakovo "pasiskolintas".

Dviejų dienų preliminarinis tardymas, pasakė kongresmanas Landgrebe, neatitinka naujiems daviniams, kuriuos jis gavo iš savo patikėtinių. Susipažinęs su kongreso pranešimu, investiguojantis šerifas Hill sutiko, kad "jeigu taip, investigacija bus visiškai nauja".

Liudininkės Ann Johnson parodymai gauti panaudojus "melo detektorius".

Ši investigacija, perėjusi dabar į Senato vidaus saugumo komiteto kompetenciją, gal būt pašalins nuo bylos ir mirties priežasties tą klausuką, kurį vietos tardymo įstaigos (ir spauda) pastatė.

Vyčių choro vadovas muzikas Faustas Strolia, anksčiau vargonininkavęs šv. Pranciškaus liet. bažnyčioje, East Chicagoje, visada maloniai prisimena Indiana ir ta proga prek. Erwin Lewinui įteikė Vyčių choro įdainuotą plokštelę.

Baigiant minėjimą pirm. A. Vinickas perskaitė rezoliuciją, kuri visų dalyvių garsiu plojimu buvo priimta. Atstovas R. Madden pasiėmė su savimi ir pažadėjo paskelbti Kongreso rekorduose. Ta pačia proga atstovas R. Madden noriai pasirašė Jaunimo petiją.

Taip pat buvo pristatyta visa ALTOs valdyba ir pažymėta, kad pirm. A. Vinickas iš East Chicagos ir vicepirm. A. Nenienė iš Gary, valdyboje dirba nuo pat įsisteigimo — 30 metų.

Minėjimas baigtas malda, kurią sukalbėjo kun. J. Daniels, anksčiau buvęs Gary liet. parapijos klebonas.

Laisvinimo reikalams surinkta, kaip ir kitais metais, apie 600 dol.

Baigiamosios pastabos

Gary lietuvių parapija, dėl gyventojų kaitos, yra apsupta spalvotųjų ir vakare baltieji vengia rodytis gatvėje. Todėl ir į rengimus minėjimus metai iš metų žmonių mažėja.

Šiais metais rengėjai naujoviškai sutvarkė programą, pradėdami vakariene, po to menine dalimi, o pabaigai palikdami sveikintimus ir kalbas. Išvadoje, minėjimo dalyviai pirmiau-

LIETUVIŲ STUDENTŲ PARODA

NOTRE DAME UNIVERSITETE

Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proga, Notre Dame universiteto Baltijos klubas suruošė lietuvių liaudies meno parodą, kuri vyko dvi dienas — penktadienį, vasario 16 d. bibliotekos priegybėje, ir šeštadienį, vasario 17 d. Center for Continuing Education pastate. Parodoje buvo išstatyta įvairiausių lietuviškų išdirbinių, meniškų audinių, gintarinių papuošalų bei medžio drožinių.

Nors lietuvių studentų yra nedaug Notre Dame universitete, bet paroda buvo gausiai lankoma. Studentai nepaprastai domėjo-

sia pavakarieniavo, dantis krapštydami išklause meninės dalies, o prasidėjus kalboms, dalis pakilo ir išnyko. Baigiantis programai buvo likę tik pusė dalyvių, o ir tų dalis stoviniavo prie drabužinės.

Vis tik yra negerai svarbiausią minėjimo dalį nukelti į pabaigą. Jei pabaigoje būtų duota vakariene, tai nė vienas dalyvis nebūtų pajudėjęs, o visi išklause ir kalbas ir meninę dalį. Pačios kalbos, nors jų buvo keletas, nebuvo ilgos ir neteko nuobodžiauti. Minėjimas su visa vakariene neužtruko nė 3-jų valandų. Kaip ir visur sąžiningieji visada nukentė. Minėjimas pradėtas su 40 minučių pavėlavimu.

Antanas Juodvalkis

si lietuvių liaudies menu ir pasakojimais apie Lietuvos praeitį ir dabartinį rusų persekiojimą Lietuvoje. Viena airė nusipirko gintarinius karolius, o kinietė meniškai išausť staltiesę su įrašu "LIETUVA". Bet daugumoje studentai beveik visi įsigijo lietuviškus Vyties ženklus ir pasirašė petiją kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Su šia paroda ir lietuvių skaičius padidėjo! Pasirodo, kad jų čia yra daugiau negu buvo manyta. Lietuvių kilmės studentai domėjosi neseniai įsteigtais lietuvių kalbos kursais ir klausinėjo, kaip jie galėtų į juos patekti. Nors jie lietuviškai nemoka, bet norėtų išmokti. Atsirado ir apylinkėje gyvenančių lietuvių, kurie labai domėjosi ir apgailestavo, kad ši paroda taip trumpai tęsėsi.

Šeštadienį paroda buvo perkelta į Center for Continuing Education pastatą kur vyko Notre Dame studentų tėvų suvažiavimas. Čia taipogi buvome labai entuziastiškai sutikti. Be jokio raginimo, tėvai petiją pasirašė ir palinkėjo

Notre Dame universitete Baltijos klubo dalis narių.

mums pasisekimo kovoj dėl Lietuvos išlaisvinimo. Noriu pabrėžti, kad svarbiausias asmuo kurio parašas toje petijoje figuruoja yra Notre Dame universiteto prezidentas Teodoras Hesburgh'as.

Tokios parodėlės yra labai sėkmingos ir turėtų būti dažniau ruošiamos. Mums nuolat reikia priminti ne tik lietuviams bet ir amerikoniškai visuomenei apie Lietuvos okupaciją ir bendrai kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Saulius Matas (L.L.F.)

■ laiškai Dirvai

ISKRAIPYTI ŽODŽIAI IR FAKTAI

"Draugo" vasario 17 literatūros priede ponas Vytautas K. Jonynas paskelbė "ganytojišką laišką" tiems, kurie nedalyvavo New Yorko dailininkų suruoštame simpoziume (dalyviai patys girdėjo kas ką sakė), bandydamas sušvelninti padėtį ir užtušuoti jo padarytą išsišokimą savo svečių-lietu-

vių gydytojų atžvilgiu.

Kadangi V. K. Jonynas paneigla tai, kas spaudoje buvo paskelbta, esu priverstas įsijungti į polemiką, nes jo paties žodžiais tariant — netiksliai nušviesintas pasikeitimas nuomonėmis atveria duris tolimesnėms diskusijoms.

Pridengęs Rožę šomkaitę gydytojo sinonimu šydu, autorius bando sudaryti įspūdį, kad mano profesii-

jos kolegė, bet ne dailininkai kalbėjo apie padidinimą premijos iki 10,000 dolerių.

O faktai yra šie:

1. Kalbėjo kai kurie ne menininkai — Rožę šomkaitė, Bronius Bieliukas su palyda, bet lygiai kalbėjo dailininkai, įskaitant K. Žoromskį (nebent V. K. J. jį dailininku neskaito).

2. Dalyvaudamas diskusijose aš tik pakartojau vieno lietuvio dailininko man pasakytus žodžius, kad esą: "gydytojai ir dailininkai yra turtingi", ką įsakmiai pabrėžiau. Tačiau V. K. J. iškraipydamas mintį su aplombu pareiškė: "Gydytojai materialiai, o dailininkai — dvasiniai turtingi". Užuoat atsiprašius už tokį simpoziumo metu padarytą netaktą, V. K. J. ir šį sykį tebekartoja tą pačią mintį tik kiek švelnesnėje redakcijoje.

Atsakant į V. K. J. lietuvių gydytojų apibūdinimą belieka tik tiek pridėti, jog per amžius yra nusistovėjusi pažūra, kad medžiaginiai yra turtingi tie, kurie moka pinigą imti, bet neduoti. Prie jų priklauso mūsų "dvasinis turtuolis" — ponas Vytautas K. Jonynas.

Dr. Vaclovas Paprockas

PROTOTYPE MACHINIST

Excellent opportunity for a high school grad with 2 to 3 years work experience in a toolroom prototype model shop or a machine shop apprentice. Specializing in precision machining with emphasis on sheet metal forming machines. Successful candidate will fabricate prototype. Interest in N/C training desirable.

Contact in confidence

B. T. O'Shea

Bailey Meter Company
29801 Euclid Ave.

Wickliffe, Ohio 44092

Phone: 216-943-5500

BAILEY
BABCOCK & WILCOXAn Equal Opportunity Employer
(16-19)

FITTERS

Must have experience in heavy plate fabrication. Some structural steel experience helpful. Must be able to work from blue prints.

APPLY TO MR. HALLER
CONTINENTAL

BOILER WORKS, INC.

5601 WEST PARK

ST. LOUIS, MO.

314-781-8500

E. D. E.

(11-17)

WELDING FIXTURE AND
MACHINESIMMEDIATE OPENINGS
FOR

ELECTRICIANS

FIXTURE BUILDERS

MILL HANDS

HYDRAULIC FITTERS

DAY AND NIGHT SHIFT

Full benefits. 58 hour week.

DOLLAR ELECTRIC CO.

31200 STEPHENSON

MADISON HEIGHTS, MICH.

(12-18)

WANTED

1ST CLASS SKILLED

FITTERS

Must have experience in heavy plate fabrication. Some structural steel experience helpful. Must be able to work from blue prints.

APPLY TO MR. HALLER
CONTINENTAL

BOILER WORKS, INC.

5601 WEST PARK

ST. LOUIS, MO.

314-781-8500

An Equal Opportunity Employer

(11-17)

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Geraai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ,

ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,
NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 45 Second Avenue ---- Tel.: 254-5456

New York, N. Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583

Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue542-1767

Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway268-0068

Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue856-2674

Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue278-6966

Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street925-2737

Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road884-1728

Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue372-4685

Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Avenue374-6446

Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256

Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.365-5255

Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue246-9274

Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St.363-8569

Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.261-2994

New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard562-1446

Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave.373-8783

Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street472-6387

Paterson, N. J. 07505, 60 Broadway345-2028

Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd.455-9586

Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street481-2750

San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street346-1571

Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street756-6766

Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre

1/2 Block North of 12 Mile Road751-6760/1

Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave.441-4712

Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street798-2868

Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street743-0440

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAIŠOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIASMS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

KAIP BOLŠEVIKAI RUOŠĖ LIETUVOS PAVERGIMĄ

Lietuvos valstybinį suverenumą sužlugdyti ir Lietuvą (o kartu ir visą Pabaltijį užgrobtį) rusai bolševikai ruošėsi ilgai, planingai ir slaptai. Pagaliau, pasigavę istorinę progą, jie panaudojo militarinę invaziją.

Planas turėti Pabaltijį savo valstybės ribose aiškėja iš Maskvos rūpesčių prisilaiginti lietuviškus bolševikinius kadrus. Šitą, suverenios Lietuvos valstybės požiūriu, subversyvinį planą Maskva puoselėjo nuo 1919 metų.

Tada paaiškėjo, kad ant Raudonos Armijos durtuvų į Vilnių įvilktą Kapsuko sovietinė vyriausybė neturi ne mažiausios atramos gyventojų tarpe. Prie pirmos progos Kapsuko vyriausybė buvo, it šiukšlės, iššluota atgal, į Minską. Maskva pajuto didžiulį strateginį bankrotą: nebuvo kadru, nebuvo infiltratorių, nebuvo pakankamai žmonių, kurie, kraštą užgrobus sugebėtų išlaikyti jį Kremliaus nagoose.

Todėl 1921 metais pats V. Leninas pasirašė dekretą plėsti sovietinį imperiaлизмą: įsteigti Vakarų tautinių mažumų universitetą. Visos tautos Rusijos pakraščiuose, sukurusios (apsisprendimo titulu) savo valstybes, pagal šį imperiaлистinį dekretą, buvo pavadintos Sovietinės valstybės mažumomis. Vėliau įsteigta S.S.S.R. struktūra buvo jau natūraliu minimo dekreto išsivystymu ir bolševikų kontroliuojamai teritorijai.

Į tą universitetą (Maskvoje) buvo varomi visi, kuriais tikėta, kad jie sudarys bolševikinius kadrus, tada dar tokių problematiškų, karinių invazijų užnugarėje. Universitete mokė tada veikusio Kominternio politikos. Tarp kitų tautybių, veikė revoliucinė lietuvių sekcija. Pirmuoju jos branduoliu buvo 35 komunistai (beveik visi ne lietuvių tautybės), kuriuos Maskva 1919 metais iškeitė iš Lietuvos vyriausybės už Voroneže bei Petrapilyje įkalintus, Lietuvon dar nespėjusius grįžti, įkaitus lietuvių.

Per visą to universiteto veikimo laiką praleista per 550 studentų. Tai buvo aktyvi subversyvinio elemento, treniruojamo teisėtai Lietuvos santvarkai nuversti, paruošimas.

Su neslepiaimu bolševikinių cizimų dabar ta imperialistinė veikla didžiūojasi Lietuvos okupantai. P. Beresnevičius, Partijos istorijos instituto prie Lietuvos KP CK vyr. mokslinis bendradarbis, "Laikas ir įvykiai" (Nr. 17) leidinyje, rašo apie minimą "universitetą", kuris treniravo bolševikinius pogrindininkus

subversijai Sovietų Rusiją supančiose, suvereniose valstybėse. Kaip atrodo, didžiausias rusų taikinytis Pabaltijys. Sena carų politika, veržtis prie Baltijos jūros, gundė Leniną ir jo įpėdinius, pavergti laisvą Pabaltijį po savo dominacija.

Lietuvių sekcijai vadavo V. Kapsukas, Z. Angarietis, K. Dominas-Bangaitis, K. Preikšas, A. Daukša, B. Prancuskas-Zalionis. Antisemitinės dabartinės nuotikos neleido P. Beresnevičiui išvardinti universiteto lietuvių sekcijos vadovų tarpe lektorių ne lietuvių tautybės.

Dalis lietuvių sekcijos vadovų Stalino "eistikų" metais gavo galą G.P.U. požemiuose. Į čekistinių planų pildomus smegenis, "paskutine paskaitų tema buvo papildyta čekisto kulka!

Laikraštis atvirai skelbia, kad ištrėniuotieji asmenys "įgiję teorinių ir praktinių žinių, grįždavo į Lietuvą pogrindiniam partiniam darbui."

Ypatingai įdomios pastabos apie bolševikinę infiltraciją į taip vadinamą liberalų tarpą. Rašo P. Beresnevičius:

"Didelį dėmesį J. Garelis (subversyvas) skyrė darbui kairėjančios inteligentijos tarpe, nuolat propagavo ir kūrė antifasistinį liaudies frontą."

Vos grįžtelėję į išeiviską dabartį, matome, kad bolševikinės indoktrinacinės machinacijos liko tos pat. Indoktrinacija ir mūsų tarpe eina gerai įtriptu vieškelėliu.

Juo labiau tokiai infiltracijai tinka spauda. Rašo P. Beresnevičius:

"Abramavičius (Lietuvon importuotas subversyvas) sumaniai derino nelegalų ir legalų komunistinį darbą. Kartu redagavo eilę legalių darbininkų laikraščių bei vienkartinį leidinių."

Nieko nėra lengvesnio tokį indoktrinacijos darbą varyti laisvos amerikinės spaudos pasaulyje. Neribota spaudos laisvė atidaro plačiausius akiračius tokiai subversijai!

Idomu dar ir tai, kad Kominternas, kuriam buvo pavaldus aprašomas bolševikinio imperializmo universitetas, niekad nemėgino, kaip kadrais, disponuoti bolševikuojančiais lietuvių išeiviais. Visti tie, aplink bolševikinius leidinius susiję "pažangieji", Kremliaus požiūriu buvo (o gal ir dabar yra) paprasta, miesčioniškumu pasižyminti šutvė, kuriai, lyg koks pomėgis ("hobby") yra dangstymasis "pažangybe" ir "laisvamanyste". Kaip buvo, taip liko, infiltracija vykdoma į "kairė-

PRAEITIES ŠEŠELIAI... Klaipėdos krašto giedotojų sąjungos chorai su Klaipėdos šaulių rinktinės pareigūnais ir aukštaisiais svečiais Rambyne prie Amžinosios knygos 1934 m. birželio 22 d. Iš kairės atpažinti: dr. Brazys, Klaipėdos šaulių rinktinės rikiuotės viršininkas plk. lt. J. Žemaitis, dr. J. Jurkūnas, inž. M. Aukštuolis, rinktinės vadas J. Bruvelaitis, Ed. Simonaitis, rinktinės valdybos pirm. J. Vagnaitis, už jo matomas Giedotojų sąjungos vyr. dirigentas A. Mukulskis, tarp moterų tautiniais rūbais šaulių rinktinės sporto vadovė E. Germanavičiūtė - Rasteniene, moterų šaulių rinktinės vadė O. Mikulskienė, dvi choristės ir ties Amžinąją Rambyno knygą J. Deveikytė-Navakienė, toliau Raud. Kryž. ligon. tarnautoja Žukauskaitė, Klaipėdos krašto gubernatorius J. Navakas, Klaipėdos įgulos viršininkas plk. J. Lanskoronskis su poniu ir kun. Trakis.

SUGRIOVĖ LIETUVOS MAŽUMOS MITĄ

VASARIO 16 SCRANTON, PA.

Scrantonas ir apylinkė kadais garsėjo lietuvių tirštomis grupėmis, garsiu veikimu, lietuviškais salionais, trumpoj gatvėje po 5-6 salionus. Ne prasti buvo scrantoniškiai, wilkesbarriečiai ir muštynėse.

Dabar Trakų pilies likimas... "pelėsiams ir kerpėmis apaugo aukštai"... Aukštuomenė, praturtę salionininkai, graboriai, daktarai, biznierių gūstose tūno, prieš aukų rinkėją užtrenkia duris, lietuvišką knygą, laikraštį laiko pinigų tuščiu eikvojimu. Naujųjų — DP vos kelios šeimos išsibarstė.

Maloni išimtis buvo vasario 18 dieną Lietuvių Tautinės parapijos salėje įvykęs Vasario šešioliktošios minėjimas. Programą išpildė jaunieji, kai kurie jau trečios kartos čiagičiai.

Dr. Jonas Vytautas Narbutas, Scrantono universiteto filosofijos profesorius, angliškai skaitė įdomią paskaitą "Longing for piece". Išdėstęs šių dienų taikos siekimo tuščias pastangas, teisę, laisvę tautų apsisprendimą nustumiant užpakalin politinių kombinacijų, ypač pataikaujant sovietinės Rusijos imperiaлизmui, — taika tolstu tolyn. Pamirštant teisę, laisvę "taika" iškeliama kaip didžiausias gėris, bet kokia kaina perkamas. Mūsų lai-

jančios" intelegentijos eiles.

Plačiausiu mastu ta politika matyti "kairėjančiųjų" reikišmės Amerikos aukštose mokyklose, kartais spaudoje ir televizijoje.

"Tarybų šalis teikė moralinę ir materialinę paramą Lietuvos revoliucionieriams. Viena jos formų buvo partinių kadru rengimas", ciniškai ir įžuliai pasakoja dabar P. Beresnevičius apie bolševikinius kėslus į Lietuvos laisvę.

Nereikia užmiršti, kad Lietuva ir S.S.S.R. tuo laiku pasirašinėjo sutartis, kuriomis Sovietų Rusija deklaravo visišką (deja, melagingą) respektą Lietuvos Nepriklausomybei ir jos santvarkai.

Keičiasi laikai, bet nesi-keičia bolševikinė, imperialistinė politika. "Vakarų tautinių mažumų komunistinio universiteto" sukaktis yra bolševikinės tarptautinės subversijos sukaktis.

kų žmonės įpratinti patys save apgaudinėti, melą toleruoti vietoje tiesos, uzurpatorių garbinti, bijant jo galybės, teisę išmainant į apgaulingus propagandos melus.

Lietuvišką paskaitą-pranešimą skaitė Irena Šimkutė. Iškilį High School mokinė vaizdingai paminėjo Mindaugo Lietuvos valstybės įkūrimą taip pat ir 55 metų sukaktį — Lietuvos respublikos įsteigimą. Buvo įdomus Irenos Šimkutės pastebėjimas - palyginimas Lietuvos dydžio, kai daugelis lietuvių susiriesdami cypsi kaip viščiukai: "Ką mes maži, maža Lietuva." Lietuva du kartus didesnė už Daniją, beveik tris kartus didesnė už Olandiją. Palyginant plotą su Amerikos valstijomis: vienu ketvirtadaliu Lietuva mažesnė už Penssylvaniją, keturis kartus didesnė už New Jersey, keturis kartus didesnė už Massachusetts, septynis kartus didesnė už Connecticut, dvidešimt septynis kartus didesnė už Rhode Island.

Pav. Liuksemburgas, tridešimt kartų mažesnė teritorija negu Lietuvos, bet prie Liuksemburgo neprieina kruvinas tautų pavergėjas — Rusija. Ir Liuksemburgas sudaro Europos ūkinės federacijos dalį, ir tvarkosi nepriklausomai, miega nebijodami komunistinės policijos pabeldimo į duris.

Ne vienam klausytojui tai buvo didelis nustebimas, kai skambiu lietuvišku žodžiu kalbėjo simpatinga lietuvaite, griaudama Lietuvos mažumo mitą.

Diana Petruskaitė 11 sk. highschool mokinė pianinu paskambino Šopeno, Haydn kūriniais. Renata Petruskaitė angliškai paskaitė kun. Kasinsko maldą už Lietuvą, Sharon Rimkutė padėklamavo Maironio "Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę", Sharon Hanuše paskaitė aileriaštį angliškai. Pranukas šimkus karingai deklamavo apie "Meškiuką Rudnosiuoką".

Programa užtruko valandą ir dvidešimt minučių, labai sklandžiai praversta ponios Reginos Petruskienės, LB Apylinkės sekretorės, kuri taiklia lietuvių ir anglų kalba daug prisidėjo prie sklandaus programos pravedimo.

Susirinkimą - minėjimą atidarė Liudas Dovydenas LB Apylinkės pirmininkas.

Po programos buvo kava ir užkanda, paruošta keleto šeimininkų ir be jokio

atlyginimo rūpestingai patiekta.

Po keletos metų, kelių šeimų rūpesčiu, ir LB Apylinkės valdybos buvo paminėta mums brangi šventė. LB Apylinkės valdybai pa-

sirūpinus, seniausias Scrantono ir apylinkės dienraštis "The Scranton Tribune" parašė Lietuvai labai palankų editorialą, kuris plačioje apylinkėje pagarsino ir Lietuvos kovas už laisvę ir mūsų dvigubą šventę.

Scrantoniškis

KANDIDATŲ Į JAV LB TARYBĄ SIŪLYMO TERMINAS

Kaip jau anksčiau spaudoje buvo paskelbta, 1973 m. gegužės 19 ir 20 d. įvyks JAV Lietuvių Bendruomenės VII Tarybos ir PLB seimo atstovų rinkimai.

Vyriausios Rinkimų komisija, remdamasi JAV Lietuvių Bendruomenės Taisyklių II dalies C skyriaus 1-mo paragrafo a pastraipa, nutarė, kad kandidatų į JAV LB Tarybos narius pasiūlymai turi būti Apygardų Rinkimų komisijų pirmininkams įteikti ne vėliau kaip 1973 m. kovo 31 d. Siunčiamųjų paštų pasiūlymų vokai turi būti antspauduoti ne vėlesniu kaip kovo 31 d. pašto antspaudu.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Šis bei tas

Tautos šventei praėjus vėl šen ten iškilo spaudoje balsų dėl neišskumų ryšium su aukų rinkimu ir skirstymu. Visai aišku, kad žmonių daugumai nepatinka, stačiai įkyru tas pastaruoju laiku pasireiškęs mišrumas: ar savo auką, kaip iš seniau įprasta, atiduoti ALTai? o gal tiesiog skirti VLIKui? gal pagaliau LB-nei? Bet paskelbta visiška laisvė, sako, pagal kiekvieno norą ir sąžinę, pagal mėgiamą reikalą, tad gal reikėtų auką nukreipti BALFui? lituanistinei mokyklai? spaudai? Nors kai kurie vadovai ir veikėjai giria tą "kiekvieno laisvę", bet iš tikrųjų, kaip patiriame praktiškai, tai gana nerimtas ir net nesmagus dalykas. Elliniam šventės dalyviui būna tik apsunčinimas ir šventiškos nuotaikos aptemdymas, jei reikia iškilnių salėje dar kokius sąžinės sprendimus daryti -- svarstyti, kuris iš veiksmų dabar yra geresnis ir veiklesnis, kuriam verta aukoti ir kuriam neverta? Tokios kritikos eigoje gali kilti išvada, kad nė vienas iš veiksmų nėra pakankamai tobulas, tad gal vėrciau auką dar kišenėje pasilikti? O būdavo aukotojui maloniausias jausmas, kai nereikėjo nė kiek abejoti. Jei sykį atėjai į Lietuvos laisvės paminėjimą, tai visiškai pasitiek be svarstymų ir be gaisiaties, dėk pinigą vokan su savo pavardu ir atiduok, jokių skirtingų sąlygų nepridėjęs. Tik tuo būdu gali nuoširdžiai visą mintį suteikti iškilnių programai, paskaitos ar himno žodžiams, širdį uždegančioms dainoms, prasmingoms deklamacijoms, Girdėtas kai kieno net prasitarimas, kad tuos naujoviškus aukų skirstymo sugalvotojus ir šventiškos nuotaikos drumstėjus verta kokia bausme nuvanoti, kad nepiktintų doro lietuvių ir neneštų nesantaikos obuolio į didžiosios mūsų tautos šventės stalą.

Ypač kai tai visai nereikalinga, Dievaži, štai vos už trejeto mėnesių ateis vėl didžiai svarbi ir net dabartiniu momentu jautriau skaudi šventė - minėjimas: daugelis dar atmename birželio baisius trėmimus, Sibire vargstančius ar ten žuvusius saviškius, daugelis matome lietuviškos buities ir kultūros tėvynėje žalojimą, bolševikų apgaule ir žiaurumus. Taip tad birželio politinė data yra ypač gyva dabartiniu metu, ją reikia ypač ryškinti ir įspdingai minėti, nes ji aktualiai atliepia mūsų kovų prieš bolševikus esmę: Maskvos okupacija mus laiko atitvėrusi nuo tėvynės, ten mūsų brolių prievartaujami melu ir naikinama užmasukuotu genocidu. Prie birželio minėjimo gretinasi ir naujų mūsų tautos herojų šauksmas kovoti visom jėgom -- tai Simo Kudirkos, Romo Kalantos ir kitų drąsulių idealistų pavyzdžiai, tai kunigų kankinių liudijimai prieš okupanto barbarizmą... Šiuos minėjimus kaip tik dabar verta surengti su aktualiom temom ir ryžtingumą keliančiom giesmėm, su partizanų heroizmo vaidinimais, Čia skelbtinos ir veiksmingos rezoliucijos. Todėl birželinė šventė, tinkamai suruošta, gali ir dalyvių daug sutraukti ir -- nemažai lėšų laimėti, taip pat ir laisvės kovai naujų impulsų suteikti, ryžtingumui visuomenę uždegti. Kodėl "aukų skirstytojai" nepaslenka į šią datą savo veiklą akį atkreipti ir tuo būdu mūsų visuomenės jautrumą tautos reikalams pagyvinti? Net ir laikas itin geras: birželyje nėra didelių šalčių su speigais, kurie kartais trukdo Vasario šventėje, o nėra ir vidurvasario karščių, dar ne atostogos, žmonės neišsibarstę.

Maršalo Petaino kūno išvogimas mums vėl priminė I pasaulinio karo Verduno herojų, kuris dėl bendradarbiavimo su Hitlerio valdžia buvo ištremtas ir mirė saloje, ten ir palaidotas. Jo gerbėjai siekė jo karstą palaidoti Verduno karžygių kapuose, bet deja, tautos viešoji opinija dar Petainui neatleido jo kompromiso - kolaboravimo su okupantu, ir jo kūnas vėl grąžintas į tremties salą. Čia ir mes susimąstome, Juk Verduno karžygis geras norais stojo Vichy vyriausybės viršūnėn ir siekė tautai pagelbėti vokiečių okupacijos metu. Jis tikrai nemaža ir gero padarė daugeliui saviškių tuo laiku. Negalėjo gi visi išbėgti paskui de Gaulle, turėjo pakeisti okupaciją savo žemeje. Tačiau kolaboravimas su okupantu yra labai skaudus tautos laisvės principo pažeidimas -- kvailingai yra vi suotinai smerkiami, O kaip mes? Petaino atvejis net labiau patiesintinas negu mūsų, kurie, laisvose šalyse gyvendami, pradeda lankstyti Maskvos valdžią, imame teisinti jos darbus užgrobtose mūsų tėvynėje ir bandomė "geruoju sugyventi" su okupantu. Net ir po ketvirčio šimtmečio su viršum Prancūzija savo buvusio numylėtinio, Verduno herojo, kūno neprėmė, tad ar ir mes kai kurie norime už kolaboravimą su Kremliumi -- būti amžinai ištremti iš savo tautos širdies?

Po Trakų pilies atstatymo seka autoplovykla!

Trakai yra didelis žodis lietuvio sąmonėje. Ne paprasto grožio ežerų ir salų derinys ir spalvų harmonija sudaro turistinę atrakciją. Bet lietuviui Trakai reiškia daugiau, kaip kad gamtinio grožio vieta. Trakai paženklinai lietuviškos istorijos dvelkmę. Trakai yra istorinė Lietuva. Tai nėra muziejus, bet gyva ir amžina Lietuva.

Vargais negalais gavę kreditų pilies restauracijai, lietuviai pradėjo didelius darbus. Atstatė vieną salų architektūrinį ansamblį. Daugiau kreditų nedavė ir darbai sustojo neužbaigti. Griuvėsiai laukia restauracijos, bet ... tai nepatinka sovietiniams valdovams.

Kaip sau bekalbėti, Trakų pilies restauracija jautriai paliečia lietuvišką patriotiką. Tai rusams nepatinka.

"Švyturio" (Nr. 5) žurnale tilpo korespondento J. Jurevičiaus pasikalbėjimas su Trakų rajono vykdomojo komiteto pirmininku J. Urbonu. Pasikalbėjimas pripildytas sovietinės apyvokos bendrybėmis, tačiau mums įdomu tai, kad iš akių vis neišleidžiama "Trakų plėtros perspektyva".

Ar ta plėtra bus išlaikyta lietuvių istorinio landsafto respektu? Turint galvoje, kad Trakai įtraukti į "visasąjunginį" kurortiskai ir istorinės pažinties atvejų lankytinų vietų sąrašą, reikia rūpintis dideliu turistų antplūdžiu. Sovietinės valstybės piliečiai, kaip jau ok. Lietuvoje pastebėta, nesielia tinkamai. Jie skiriasi nuo europinio turistų. Jeigu šveicaraiškoji Šiljono pilis kasmet sulaukia šimtų tūkstančių turistų ir neturi apsiukšlinimo problemos, jau dabar Trakų pilies ir salos lankytojai palieka krūvas šiukšlių. Tuo skundžiasi vietos spauda.

"Švyturio" pasikalbėjimas rodo, kad daugpaikaitų bus įnešta Trakų mieste. Atskamba šūrupūs kėsiai į vietos karaimų bendruomenę. Mat, tai yra religinis vienetas. Karaimų namus kėsinais atimti iš

jų savininkų ir paversti "poilsiautojų" namais. Ši taip sudarę bazę turistams iš Sovietijos, sustiprins taršos problemą.

Trakai netoli Vilniaus ir nakvynių problemą lengva spręsti. Nakvynės turėtų būti Vilniuje. Trakai lankytini dienos metu. Pavertus Trakus nakvynių vieta, Trakų priimtis pakinta. Miestas ir jo apylinkės pasidaro vasarviete ir kartu su tuo, ateina tipingos sovietinės vasarvietės problemos.

Paprastieji turistai atvyksta į Trakus sutiesioginiu dizeliniu traukiniu arba autobusais. Atitinkamai suderinus maršrutus, nebūtų atvykimo ir išvykimo problemų. Apie tai nedaug kalbama. Labiausiai gi rūpinasi naujos "kastos" reikalais. Naujoji, valdančioji kasta, "tarybiniai kapitalistai", nenori vykdyti paūžti į Trakus dizeliniais traukiniais ir autobusais. Naujoji kasta nenori maišytis su liaudimi. Valdantieji kitaip, "amerikoniskai" apsierengę, jie ir iš toli atskiriami nuo tikros darbo liaudies ... Valdingoji kasta nori lankyti netolimą Trakų "paūžimo" vietą savais automobiliais.

Kyla problema: kur pastatyti automobilį, kur jį apiplauti, kur jį aptvarkyti?

"Mes turime rūpintis būsimuoju autoturistų srautu", pastebi Trakų tvarkytojai. Čia patiekiamie ta angliškųjų terminų mišrainę Trakų vykdomojo komiteto pirmininko pasisakymuose:

"Trakams reikės didelio kempingo, Autoserviso dirbtuvių ir automašinių aptarnavimo stoties. Šiandieną netgi parkingų beveik neturime..."

Trakų tvarkytojai planuoja plačiai praverti duris automobilių srautui.

Vieton rūpinęsi, kaip tą pražūtingą istorinei vietai srautą sulaikyti, jie planuoja aplink ežerus steigti "parkingus", "kempingus", "autoservisus" ir netgi: "pastatyti skysto kuro pils-tymo stotį, o ties Trakais, palei naują kelią pastatyti autoplovyklą..."

Didžiausioji Trakų šitokio "tvarkymo" vandalinio apraiška jau prieš akis! Tai planuojamas dvilikos aukštų viešbutis! Šitokia sovietinės gatavų plokščių "architektūros" pabaisa užstos ežerų grožį; istorinių pilių ansamblį nušels "tarybinio dydžio" proporcijomis!

Valdančios "kastos" ir iš rytų plūstančių turistų poreikiams, reikia ir Trakuose turėti vietą kur patogų paūžti, pasišvais-tyti Galvės ežere su motorlaiviais.

"Kokie bus Trakai?" -- intriguojančiai klausia aptariamo pasikalbėjimo antgalvis.

Su apmaudu matome, kad Trakai bus su "kempingais", "autoplovyklomis", "autoservisais" ir dvilikos aukštų viešbutiu. Turistams iš rytų bus patogų išdidžiai, iš dvilinkto aukšto, pažvelgti į mūsų Trakų pilį. Miškelius, kur palaidoti stri-

PAMINKLAS RAŠYTOJUI J. IGNATONIUI

bai, paverčia "drausti-niais". Trakus, kur glūdi lietuvių istorijos didybė, vandaliskai paverčia pramoginiu kurortu! (čp)

Česlovas Gedgaudas, knygos "Mūsų praeities beiškant" autorius, (vidury) ir Elena Gedgaudienė Santa Monicoj, Calif. įteikia Dirvos bendradarbiui Jurgiui Gliudai ką tik išėjusią iš spaudos knygą, kuri bus plačiai komentuojama Lietuvos proistorija besidominčių tarpe.

Brazilijos lietuviukai Neringos stovykloje netoli Sao Paulo š.m. sausio mėn. su vadovu kun. H. Šulcu, kuris priduroti džunglių atmosferai įsipo į žvėries kailį. A. Saulaičio nuotrauka

NEW YORK

• Vasario 16 dienos proga New Yorke įvykusios dailininkų kūrinių parodos uždaryme vasario 24 d., Kultūros židinyje, Brooklyne įvyko literatūros vakaras, kur savo naujausius kūrinius paskaitė poetai Leonardas Andriekus ir Romas Kisielis, rašytojai Stepas Zobarskas, Pranas Naujokaitis, Leonardas Žitkevičius ir vakarui vadovavęs pats Paulius Jurskus.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondo metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo 17 dieną, 7 val. vak. dr. V. ir E. Čekų namuose, Woodhaven, N. Y. Dienotvarkėje be kitų klausimų bus naujos valdybos rinkimai.

Mes padidinome mūsų tarnautojų skaičių dėl greitesnio siuntinių aptarnavimo.

SKUBIAI atsiųskite savo SIUNTINIUS ir mes viską atliksime.

SIUNTINIAI — DOVANOS

Į LIETUVĄ IR USSR

SENA PATIKIMA FIRMA

Toliau aptarnauja nuolat didėjantį klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą.

Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU, IŠSIUNČIAM TĄ PAČIĄ DIENĄ.

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106;
Tel. 215-925-3455

CENTRINĖS ISTAIGOS NEW YORKE:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th Street, 486-1826
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07201, 956a Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Avenue, 203 — 249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany, AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 382-1568
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. NE,

788-2545

NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, OHIO 44134, 5432 State Road, 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 — 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th Street, ME 3-1853
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9162
VINELAND, N. J. 08380, Parish Hall, West Landis Ave., 691-8423

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

SPAUDOS ANTYS IR GYVENIMO ANTYS

(SPAUDOS BALIAUS CHICAGOJE PROGA)

Spaudos antys yra mūsų spaudos gyvastingumo ženklai. Be spaudos ančių kas beskaitys mūsų, nekomercinę spaudą? Gi spaudos neskaitymas yra išeivių tautos genocido pradžia.

Išeivių tautos teritorijoje matyti vieną kitą antidę. Tai spaudos ančių inkubatoriai. Rubliais lesinamos bimbinės antys kvarkia "Mildos" pelkėje sniekiniais balsais. Sovsolistų koncertų ir pionierių stovyklų paraštėje spaudos ančių fermos, "laiskai lietuviams" ir "Akiračiai", pasirašę socialistinio lenktyniavimo įžadus: kuri ferma išaugins antis ir gaigalus, sugebančius tobulai imituoti Edmundo Juškio kvarkimą...

O gyvenimas stambiais žingsniais žengia pro mus ir paleidžia iš po savo skverno sensacijų antis!

"Akiračių" korespondentas, it kriminalinio romano detektyvas, ieškojo "pakrypusių parapijinių staliukų" ALIAS suvažiavime... Kaniava giedojo kryžiaus aki-vaizdoje Australijos ateitininkams... Giedrutė Kaukaitė ir Gytis Trinkūnas viešai iškoliojo jų koncertų nelankiusius, pavadindami tokius "nepilno proto vaduotojais"... Šolochovo romanų imitatorius Avyžius iškuo-neveikė "nepilnapročiūais" tuos, kas Chicagoje nepritarė jo prokvisinginei dialektikai... Playboy Alseika vykusiai apmovė sovietus, pardavęs jiems 1954 metų K. Žal-kausko privatų archyvą kaip slapto VLIKo posėdžių protokolus... Ž. Numgaudaitė ir V. Nakas buvo bohemiškai atleisti iš darbo be jų prašymo... Žurnalistui Ramojui atgrūdo anoniminių, grasinantį laišką (laimė, tai nebuvo sprogstamasis laiškas; kaip verstųsi Torontas be čekaginių sensacijų?)... Bohemos entuziastui Algiiui Gri-gui pripylė į automobilio motorą penkių svarus smul-kaus cukraus (La dolce vita bohémica)!... Etc... etc...

"Pogrindis" respektuoja spaudos ančių peryklas, antides, ančių fermas. "Pagrindis" pritaria ir sensacijų ančių medžioklei su viena sąlyga:

ANTIENA TURI BŪTI PATIEKTA ANT STALO SU STIPRIU KRIENŲ PADAŽU.

SPAUDOS VERPETUOSE

"Literatūros Lankų" renesansas Pedagoginiame Lituanistikos Institute

Nagrinėjame mūsų dai-liojo žodžio kūrybos laukus, pvz.: J. Kaupas, M. Katiliš-kis, K. Almenas, K. Bradū-nas, Nyka-Nyliūnas, Na-gys, Liūnė Sutema...

Al Dundulis
Pedagoginio Lituanistikos
Instituto direktorius
Draugas, Nr. 35

Folklorinės studijos detalė

Kai susipykė pradėdavo plūstis, išvadindavo vienas kitą rupūžę, žalčiu, gyvate, bet rečiau velniu... Mote-rys šiuo atveju mieliau griebdavosi intymijų žmo-gaus kūno dalių pavadinimū. Išvadindavo jais viena kita, o neretai, kaip galu-

tinį smūgį savo priešininkei pakeldavo sijoną ir paro-dydavo...

Al. Pakalniškis
Aidai, Nr. 6

V. Rastenis trimituoja Maskvos trimitu

Kodėl neturi pilietinės drąsos, nekalbant jau apie kokią nors riziką, tokie kaip V. Rastenis, sugrįžti į komunistinį rojų?... Al-seika šiuo atveju pasielgė garbingiau už visus tuos, kurie čia sėdi, tačiau tri-mituoja Maskvos trimitu.

adv. Z. Butkus
Draugas, Nr. 27

Sovietinių inžinierių tekamumas

Pasakymas kadrų, darbi-ninkų, inžinierių tekamu-mas, daržnai vartojamas, kalbant apie darbuotojų kaitaliojimąsi.

V. Būda
Kalbos kultūra, Nr. 22

Čia priėjo Kadziulis ir tarė

— Protestuoju prieš pa-vadinimą "spaudos antis", — pasakė išsilaisvinusi mo-teris, — nes tai yra mote-riškojo pradmens pajuoka.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Nuo šiol vadinkim "spaudos antį" "spaudos gaigalu".

★

— Kam šis jaunas barz-dyla užsiaugino pėdos ilgio plaukus? — suriko piktas tautietis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Po ilgu plauku patogų slėpti trumpą protą.

★

— Religija yra liaudžiai opiumas. Mes, pažangieji, vengiame religininkų, kaip ugnies, — skelbė kažin ku-ris bimbagalvis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Meluoji! Andrulis pa-sibaigė Christ Community hospitalyje.

★

— Kada žmona pradeda rimtai nepasitikėti savo vy-ru? — paklausė smalsuolis. Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kada vyras, išėjęs į LB susirinkimą, pargrįžęs po vidunakčio, pradeda pa-sakoti apie ALTo veiklą.

I talką Cicero "Spaudai"

Pamėginkite kokiai porai mėnesių užsakyti kokį nors visiškai priešingos krypties komunistišką laikraštį.

Atgarsiai
laiškai lietuviams, Nr. 1

Alaus pūtelė ta pati

Vilniaus jaunimo parkas perkrikštytas į Centrinį. Kas pasikeitė? Deja, nieko. Jo širdimi buvo ir liko alaus paviljonas.

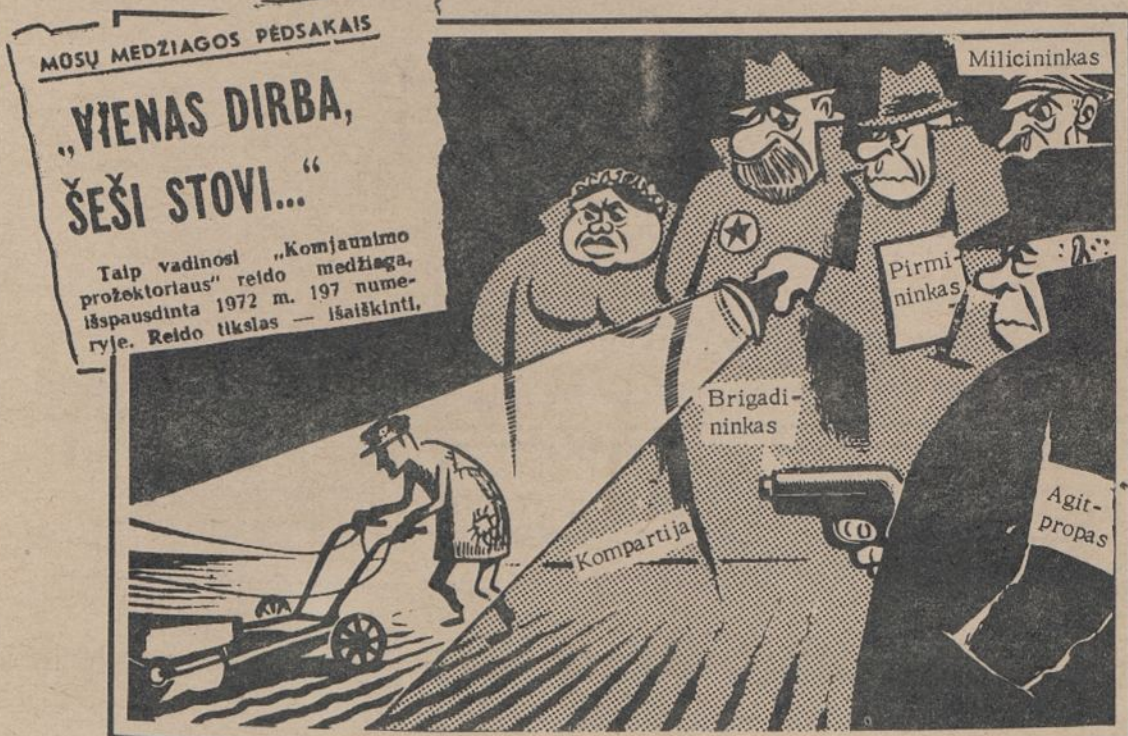
Juozas Lukys
Švyturys, Nr. 16

"Good time" sovietinių stiliumi

Čia (viešbutyje) mūsų maža grupelė gėrėm sausą vyną, valgėm ikrus ir klau-sėmės balalaikų orkestro... čia galima mokėti tik už-sienietiška valiuta.

Edvardas Šulaitis
Vienybė, Nr. 15

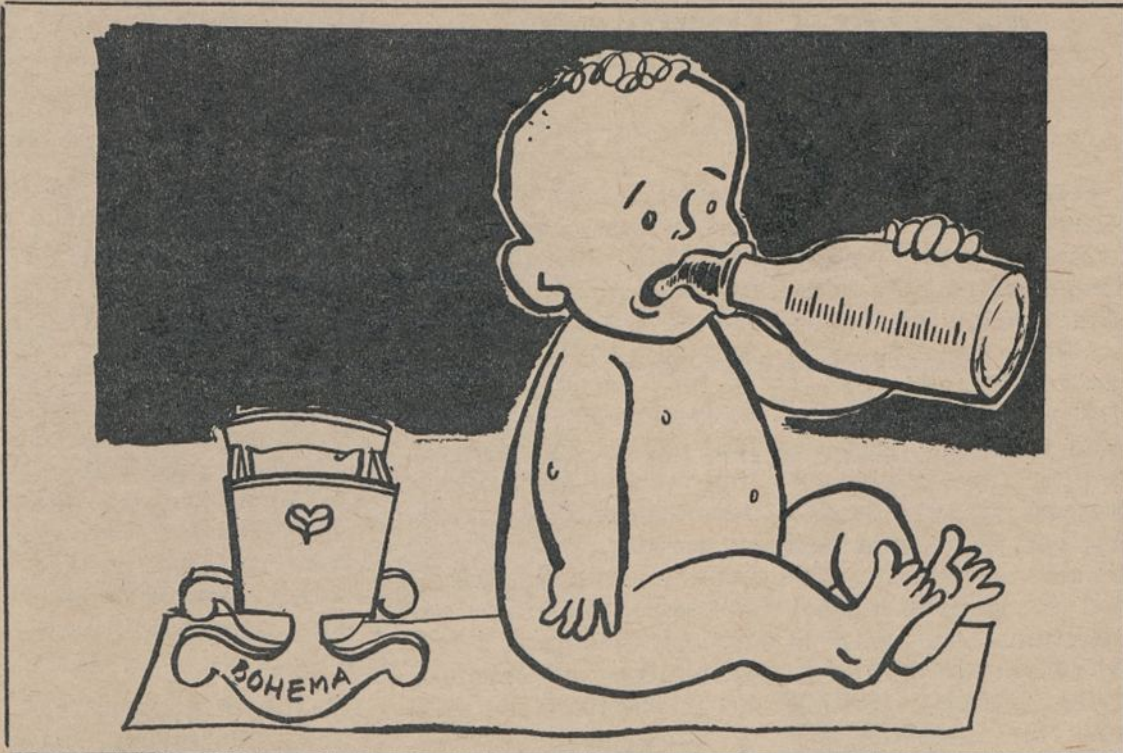
KOLCHOZINĖ BUITIS

Vieną vargantį artoją
Tranų spiečius kontroliuoja...

Faktas: naujos operos organizatoriui Alg. Grigui į automobilio motorą buvo pripilta cukraus.

V. Ramojus, Tėviškės Žiburiai, Nr. 6

-- Aš noliu dainuoti Bohemoje! Plipilkite il man cukliaus į pienuką!

Faktas: Smala — recenzijų apdaila

AUSRELĖ LIČKUTĖ

APIE KŪRĖJUS DIDŽIAVYRIUS IR KRITIKANUS SMALAVIRIUS

Paleidom Pegasą tiesiog į lankas — Nuėjom, nudrožėm pas mūzas-mergas. Ten dūkom, ten užėm ir krėtėm juokus — O kritikas rentė žodelius paikus.

Sudiev, tariam taurų, žydėjimui maurų.
Kvėpėjimui laurų, sudiev, tariam taurų.

Šėrėm Pegasą dažnai nuo mažens,
Jam kišome šišą ir pylėm vandens.
Kad augtų Pegasas vis vis kuo dikčiau...
O kritikas rentė žodžius kuo pikčiau.

Sudiev, tariam taurų, žydėjimui maurų.
Kvėpėjimui laurų, sudiev, tariam taurų.

Čia vyko, įvyko, keistai, negerai —
Sužvygo Pegasas, kad jį pragarai!
Va, kritikas laiko vėdriuką smalos!
Ir, argi, smala tai dalis apdailos?

Sudiev, tariam taurų, žydėjimui maurų.
Kvėpėjimui laurų, sudiev, tariam taurų.

Tryško, ištryško fontanas smalos.
Griuvo Pegasas ant šišo vagos...
Moralų šiame pavyzdy neieškok —
Ir kritikui giesmę širdingai giedok!

Sudiev, tariam taurų, žydėjimui maurų.
Kvėpėjimui laurų, sudiev, tariam taurų.

"Supažindina" su Pabaltijo problemomis

Naujame žurnale "Baltic Studies" Biruta Cap rašo apie Pabaltijį prancūzų rašytojo Jules Verne roma-nuose.

Eltos biuletenis

Vis dar Alseikos temomis

Vytautas Alseika, gar-bingų tėvų negarbingas sū-nus, perbėgo pas rusus su visu bagažu.

Naujienos, Nr. 18

Alseika, prašau neapsi-kiaulinti prieš tuos, kuriuos palikai, nei prieš tuos, ku-riuos radai.

Girnakalis
Vienybė, Nr. 15

Sovietinių piliečių ištvermė

Jei eini į tualetą, eilėje turi laukti valandą.

G. Radwanski-Vaičieliūnas
Draugas, Nr. 13

Spaudos rūpintojėlių susijėmėlis

Nesvarbu, ar gerai jis (Alantas) apie tai kalbėjo, tik gaila, kad ne vietoj: jo kalba — Vliko ar PLB sei-mui, o ne atsitiktiniam ge-ravalių spaudos rūpintojė-lių susijėmėliui.

V. Rastenis
Akiračiai, Nr. 9

Akademineis temomis

Suknios buvo įvairiau-sios: iškirptos, nedasiūtos, net su prisegtomis rožėmis prie nugarų. Ir taip ponios, kreipdamos tik vieną akį, stebėjo vienos kitų apdarus ir pridėto ar numesto svo-rio koeficientus.

M. Eivaitė
Akademines Prošvaistės
Draugas, Nr. 17

Adomo ir Jevos sukurtas judesys visur tinka

Draugai kaime, kaip kad dabar daro, kopijuoją, šok-

dami, vieną ir vienintelį Adomo ir Jevos sukurtą ju-desį.

A. Svirskas
Komjaunimo Tiesa, Nr. 22

"Istorijos rato" pranašas

Ateitis priklauso komu-nizmui. Istorijos ratas su-kasi jo kryptimi.

Vacys Reimeris
Gintasis Kraštas, Nr. 52

MISLĖS

Vertėjas iš anglų kalbos Aleksys Churginas, šiais metais galutinai baigė Dan-tės "Dieviškosios komedi-jos" vertimą.

Pasiūlė "Naujienos" Nr. 174.

Reikia atspėti kuria kal-ba Dante parašė "Dievišką-ją komediją".

1 punktas

Jurgis Blekaitis parašė linksmus vaidinimus prieš-karinėmis temomis.

Pasiūlė R. Šilbajoris — Perfection of Exile.

Reikia atspėti Blekaičio vaidinimų pavadinimus ir kur vaidinimai suvaidinti.

3 punktai

Niekas neabejoje Šilbajo-rio kompetingumu.

Pasiūlė Ilona Gražytė, Draugas Nr. 166.

Reikia atspėti ar Ilona Gražytė teiravosi ir "Po-grindžio" nuomonės.

5 punktai

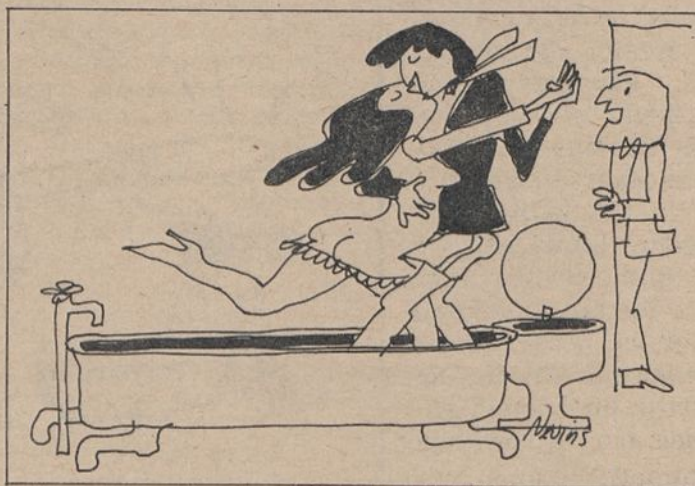
Šilbajoris perlekia grei-čiau negu zovada per eilę rinkinių, kurių kiekvienas vertas atskiros studijos.

Pasiūlė Vytautas A. Jo-nynas — Tėv. žiburiai Nr. 28.

Reikia atspėti, ar zovados metodas turtina kritiko kompetingumą.

0 punktu

ILIUSTRUOTAS "SPAUDOS VALSO" REFRENAS

Dainuok ir šok, ir valso sparnais suplanuok...

BŪDINGIEJI RUDENS IR ŽIEMOS PAUKŠČIAI LIETUVOJE

J. Miškinis

paukštis, bet jis esti gan riebų ir raumeningą, todėl medžiotojai laiko jį pageidaujamu laimikiu.

KRYŽIASNAPIAI

Lietuva yra čiulbančių paukščių šalis. Vieni jų rudenį skrenda žiemoti į šiltus kraštus, kiti pasilieka savo gimtajam krašte. Prie tokių nemažai paukščių perėjūnų prisiplaka ir jie taip pat žiemoja Lietuvoje. Mat rudenį per Lietuvą skrenda daugybė šiaurės paukščių, bet jie sustoja vietose. Tačiau iš karto pagausėja riešutinių. Jų pasirodo dvi rūšys: europinė ir sibirinė. Pirmoji kartais peri ir Lietuvoje, bet šiaip jos išplitimo židiny yra Europos šiaurės miškai, iš kur rudenį užplūsta ir Lietuvą, nukeliaudama iki vidurinės Europos. Esminis šių paukščių maistas -- riešutai. Šie paukščiai pasidėję riešutą ant šakos ir prilaukdami jį abiejų kojų pirštais kala riešutą stipriu snapu, kol pasiekia jo branduolį. Suradę riešutą daugiau negu gali sulesti, sukiša juos į savo gūžius ir nešioja iš kodami tinkamos vietos jiems paslėpti. Gūžytelpa apie 10 riešutų branduolių. Savo atsargas riešutinė paslepia žemėje, po samanomis, visokiuose plyšiuose ir dažnai apie juos pamiršta, tuo būdu iš tų paslėptų riešutų išauga sekantį pavasarį jauni lazdynų daigeliai.

Sibirinis riešutinis paukštis, turi ilgą laibą snapą. Savo krašte jis maitinasi sibirinės pušies (kedro) riešutais, kurių kevalas nėra kietas, todėl jo snapas yra laibesnis ir silpnesnis. Jų antplūdis Europoje sutampa su tų riešutų nederliumi Sibire. Jie į Lietuvą atskrenda bado varomai. Šie paukščiai pavasarį į Sibirą negrįžta, pasilieka Lietuvos miškuose gyventi.

SVIRBELIAI

Kitas šiaurės kraštų svečias, vėlai rudenį apsilankęs Gudų girioje, yra svirbelis. Tai puikus, beveik vienas iš gražiausių Lietuvoj paukščių, ūgiu maždaug prilygsta varnėnui. Jo gražią galvutę puošia aukštas kuodukas. Svirbelio plunksnų spalvos lyg meniškai suderintos: vyrauja rausvai pilka spalva su plačia juoda dėmėle pasmakryje, puikio mis geltonomis dėmėmis sparnuose ir uodegos gale. Pažymėtina, kad sparnų plunksnos baigiasi ryškiai raudonomis laibutėmis plokštelėmis.

Svirbeliai yra tolimų Europos ir Azijos šiaurės sričių gyventojai, minta daugiausia uodais, kurių aibės knibžda tuose kraštuose. Žiemai artėjant svirbeliai, kaip ir daugelis kitų paukščių, leidžiasi į kelionę pietų vakarų kryptimi ir tuomet aplanko ne tik Lietuvą, bet ir Europos vakarus. Atrodo, kad Lietuvoje jie jaučiasi gerai, nes daug jų pasilieka čia žiemoti. Žinoma, svirbeliai Lietuvoj turi imtis kito maisto negu savo

krašte. Jie čia maitinasi visokiomis uogomis, pavyzdiui, kadugių, putinių, amalių, bet pirmiausia šermukšnių uogomis. Svirbelių būrys, pamatęs iš tolo raudonuojančius šermukšnių medžius, tuoj pasuka ton pusėn ir ima godžiai lesti uogas, nepaisydami čia pat esančių žmonių. Net šūvių pabaidyti, jie nekreipdami dėmesio į nušautus draugus tik trumpam laikui pasišalina nuo šermukšnio ir netrukus vėl grįžta skanių uogų lesti. Aptikę ant medžio gausybę uogų, jie užtrunka čia tol, kol paskutinė uogelė esti sulesta. Jiems padedą dar sniegenos ir smilginiai strazdai, todėl iki gruodžio mėn. šermukšnio uogų nebelieka.

Svirbelis -- nedidelis

Kryžiasnapis yra truputį didesnis už žvirblį. Įdomus tuo, kad abi jo snapo pusės ilgos, riebų ir gale kryžiuojasi. Patinėlio apdaruose vyrauja puiki, raudona, kaip kraujas spalva, ryškiausia ant krūtinės ir antuodegyje. Sparnai pilki, šiek tiek rausvi, pilvas balzganas. Patelės apdarai gelsvai žali su pilkos spalvos priemaisa pilkais sparnais ir uodega.

Lietuvoj jų gyvena trys rūšys. Dažniausiai pasitaiko eglinis kryžiasnapis, rečiau pušinis, o rečiausiai -- margasparnis. Didžiausias, storiausiu snapu yra pušinis. Margasparnis kryžiasnapis pasižymi dviem baltom juostom skersai sparnų. Šie gyvena Europos šiaurės

Be žodžių...

Detroito Mercy kolegijos auditorijoje Vasario 16-tos minėjime Aidutės ansamblis iš Chicagos sekmingai išpildė programą. Dešinėje dirigentė Alice Stephens, kairėje, akomponuotoja Geraldine Niwanski. Pirm. A. Sukauskas aidutėms taria nuoširdžią padėką -- padėkos žodį. K. Sragausko nuotrauka

kraštuose ir Sibire, kitos dvi šių paukščių rūšys paplitusios šiaurės ir vidurio Europoje.

Kryžiuočiai ne tik gražūs savo išvaizda, bet jie įdomūs ir savo papročiais. Jų svarbiausias maistas -- pušų ir eglių sėklos. Joms gliaudėti yra pritaikytas jų snapas. Prasižioję ir iškisę snapo galus po kankorėžio žvyneliu, kryžiasnapiai susičiaupia, sukryžiuoti snapo galai atskleidžia žvynelį, ir tuo, žiuoti snapo galai atskleidžia žvynelį, ir tuomet paukštis liežuviu išima grūdėlius. Darbas eina sklandžiai ir labai greitai. Be to, jie labai mėgsta kanapių sėklas. Įpuolę į kanapių laukelį, jie, atrodo, dėl gardžių grūdėlių užmiršta visą pasaulį. Tuomet jie būna taip užsiėmę savo darbu kad prisileidžia žmogų per vieną metrą.

Tačiau įdomiausia kryžiasnapio biologinė ypatybė -- tai jo veisimosi būdas, nes jis yra vieningas Lietuvoj paukštis, kuris peri bet kada. Jų kiaušinių galima rasti ne tik sausio, vasario ir kovo mėnesiais, bet ir kitu meto laiku. Kadangi šie paukščiai peri net per didžiulius šalčius, jie turi ir kitą ypatybę -- ima perėti jau padėję pirmą kiaušinį. Patinėlis nuolat lesina perinčią patelę.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

SENIOR TOOLMAKER

We have immediate need for a toolmaker with a minimum of 3 years experience building short run dies. Candidate must be able to perform assigned duties with limited supervision. Liberal company paid benefit package and competitive starting rate.

Contact in confidence

R. I. Masal

Bailey Meter Company

1050 Ivanhoe Rd.

Cleveland, Ohio 44110

Phone 216-943-5500

Bailey Babcock & Wilcox

An Equal Opportunity Employer

(16-19)

\$5 PER HOUR
AND FLORIDA VACATION LIVING

Fast growing Florida converter needs experienced flexographic pressmen and laminator operators. Top wages, permanent positions.

Call J. C. Smith

305-238-5961

Or Write

Arnold Cellophane Corporation

P. O. Box 370

Miami, Florida 33157

(17-21)

Komisija iš prof. skulpt. P. Vaškio, prof. J. Simons, prof. J. Puzino ir dr. F. Andriūno, kuris yra ir Monografijos redaktorius, susirinkusi aptarė prof. A. Staneikos Monografijos leidimo detales ir atrinko paveikslus dėl Monografijos.

Pranešama visuomenės žiniui, kad yra įsteigtas A. Staneikos Monografijos Fondas, kad paremti monografijos išleidimą, nes kaip žinoma, monografijos išleidimas yra surištas su labai didelėmis išlaidomis. Pavieniai asmenys ir organizacijos maloniai prašomi siųsti Monografijos užsakymus ir aukas šiuo adresu: A. Staneika Monografijos Fondas, 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa., 19095. Gautas aukos bus skelbiamos spaudoje. Monografijos kaina 25 dol. Monografija leidžiama su spalvotais paveikslais.

Lietuvių kioskas Illinois universitete Vasario 16 proga suruoštoje parodoje. A. Grybausko nuotrauka

• **Baltic People Union,** Illinois Universitete Urbanoje, Vasario 16 proga suorganizavo kioską supažindinti studentus su Pabaltijo byla. Buvo dalinami paaiškinimai apie Estiją, Latviją ir Lietuvą su atitinka-

mai paruoštu žemėlapiu. Visą dieną buvo renkami parašai Jaunimo Petijai. Išdalinta buvo 5,000 mažų lapelių su trumpu aprašymu Pabaltijo problemos ir prašymu pasirašyti petiją. BPU nariai darbavosi visą dieną, ir kai atėjo vakaras, visi sutiko, kad darbo vaisiai buvo gausūs. Tą pačią dieną prisirašė nauji nariai. Susidomėjimas Pabaltiju vis auga ir tai dėka informacijos, kuri skleidžiama į mases.

OWNER OPERATORS

CAB OVER TRACTORS. MILEAGE EARNINGS MIDWEST AREA. MUST PASS DOT QUALIFICATIONS.

CONTAINER TRANSIT INC.

MILWAUKEE, WIS.

TOLL FREE CALL --

1-800-558-3951

(16-18)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MOLD MAKERS TOOL MAKERS DIE MAKERS

To work on kiksito Proto-type injection molds.

All benefits -- overtime minimum.

58 hours and overtime.

UNIVERSAL PROTO-TYPE INC.

24401 Hoover Rd.

Warren, Mich. 48089

313-756-6767

(11-17)

TRUCK DRIVER
OPPORTUNITY

Semi-drivers needed for over-the-road auto hauling. Applicant must meet Department of Transportation requirements and have good driving record. Call Jack Lewis,

313-326-3300

AUTOMOBILE TRANSPORT INC.

Wayne, Michigan

An Equal Opportunity Employer

(17-23)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VISI KVIEČIAMI Į ŠIUPINĮ

Clevelando lietuviai nuo širdžiai raginami užsisakyti vietas Užgavinių šiupinui, kuris įvyks kovo 3 d., 7:30 val. vak. Slovenian Soc. Home, 20713 Recker, Naujos parapijos rajone.

Skanus Lietuviškas šiupinys bus patiekiamas dalyviams tradiciniame gero ansamblio rengiamų subūvimų nuotaikoj.

Ansamblis su soliste I. Grigaliūnaite atliks trumpą programą. Po vakarienos šokiai grojant Dick Sodja orkestrui. Veik baras.

Pakvietimų kaina \$10.00 suaugusiems, \$7.50 jauniui. Pakvietimai gauna pas čiurolioniečius arba I. Navickaite tel. 371-0305, D. Ramonienę tel. 481-6562, V. Sniečku tel. 382-9169.

Sol. I. Grigaliūnaite, drauge su Čiurolionio ansambliu dalyvaus meninės programos išpildyme šį šeštadienį ansamblio rengiamame šiupinyje.

Skaitykit ir plėtingit
DIRVĄ

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
IRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

UŽGAVĖNIŲ PRAMOGA CLEVELANDO JAUNIMUI

Sekmadienį, š. m. kovo 4 d., 4 val. p. p.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE.

Programoje: šv. Kazimiero pagerbimas, Tautinės stovyklos filmas, (garsinis, spalvotas, labai įdomus).
Užgavėnių blynai ir kiti skanumynai.
Didžiulė su daug laižėjimų loterija.
Žaidimai, pasilinksminimas.

BILIETAI VAIKAMS PO 50 CT.

JAUNIMUI PO 1 DOL.

KITIEMS PO 2 DOL.

Rengia PILĖNŲ TUNTAS

IS SKAUTŲ VEIKLOS

• Šį sekmadienį, kovo 4 d. šv. Kazimiero Liet. Skautų Globėjo šventė. Visa lietuviškoji skautija kviečiama gausingai dalyvauti šv. Jurgio bažnyčios pamaldose.

Ta pat dieną 4 v. p. p. šventė-pobūvis šv. Jurgio parapijos salėje. Tikimasi, kad dalyvaus ir vyr. sk. Pr. Molis, kuris grįžta iš Pietų Amerikos jaunimo kongreso.

• "Pilėnų" tunto tėvų komitetas susidaro iš pirm. J. Gudėno, narių D. Mainelienės, S. Mačienės, M. Puškorienės, L. Nagevičienės ir ižd. V. Urbaičio.

• Skautai vyčiai kandidatai pirmadieniais susirenka pas ps. fil. inž. A. Giedrį, kur jie stato morzės ir kitus elektr. aparatus.

P A D Ė K A

ALT S-gos Clevelando skyriaus suruoštas savaitinis Vasario 16 minėjimas praėjo jaukioje šventadieniškoje nuotaikoje, susirinko gražus būrys narių, neolitu, prijauniančių bendraminčių ir svečių.

Skyriaus Valdyba dėkoja visiems atsilankiusiems, dėkoja visiems prisidėjusiems darbu ir auka, dėkoja poniams: Bakūnienei, Budrienei, Gatautienei, Karalienei, Laikūnienei, Mac-

kuvienei, Maslauskienei, Morkūnienei, Stugienei ir žilenei už tortus, pyragus ir užkandžius ir už vaišini-
mą svečių.

Nuoširdžiausia padėka Čiurolionio Ansamblio vadovui muzikui Alfonsui Mikulskui už taip kruopščiai paruoštą ir pasakytą įdomią pagrindinę kalbą, ir aktoriumi Zigmui Peckui už patiektą pluoštą savos dailiojo žodžio kūrybos pritaikytą tos dienos minėjimui.

ALT S-gos Clevelando
Skyriaus Valdyba

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

MAINTENANCE
MACHINE REPAIRMAN
Journeyman first class, must have served on apprenticeship or equivalent, 1st shift. Paid hospitalization, other fringes. Steady employment, call C. M. Kukula.
HARRIS CALORIFIC CO.
5501 CASS AVE. 216-961-5700
CLEVELAND, OHIO
Growing manufacturer of quality gas, cutting and welding equipment.
An Equal Opportunity Employer (12-18)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
PUNCH PRESS
SET UP MEN AND OPERATORS
Experienced for new horizontal and vertical automatic feed minster presses.
1st & 2nd shift.
Many fringe benefits & excellent working conditions.
KENDALE INDUSTRIES INC.
8600 EAST PLEASANT VALLEY RD.
INDEPENDENCE, OHIO
An Equal Opportunity Employer (16-22)

WANTED JOURNEYMEN
or 1ST CLASS
TOOLMAKERS MACHINIST
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATORS
Must have job shop experience, be able to set up work from blue prints & close tolerance.
Day & night shift.
55 hour week. Top wages & benefits.
17600 Rockside Rd.
Maple Heights, Ohio
(16-17)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Lietuvių Fondo vadovybė Chicagoje, Iškairės: dr. G. Balukas, dr. K. Ambrozaitis, LF pirm. dr. J. Valaitis, prof. dr. P. Jonikas, prof. R. E. Streeter, Humanitarinio fakulteto dekanas, priima čekį iš LF, ir dr. E. Wasiolek -- slavų kalbos skyriaus vedėjas. Lietuvių Fondas buvo įsipareigojęs Chicagoje Universitetui duoti finansinę paramą trims metams 15,000 dol. lietuvių kalbos ir kalbotyros studijoms, kurios šiais metais baigiasi.

HEAT TREAT MAINTENANCE MAN

Welding, bricking, general repair.
Top scale, benefits and overtime.
Perfection Heat Treating Co., 11650
Wormer, Detroit, Mich. 48239. 313-
538-4600 PHONE OR WRITE.
(16-22)

TOOL DESIGNERS MACHINE DESIGNERS

Must have 3 years minimum experience desired. Interesting work, top pay and benefits, to work for a growing company.
Send resume to Mr. McCred.

GREAT LAKES DESIGN INC.
P. O. BOX 637
GRAND HAVEN, MICH. 49417
616-847-4710
(16-22)

Williams Research Corp.

is one of the leading producers of small gas turbine engines. We are located approximately 20 miles north-west of Detroit in a beautiful suburban area.
If you have one of the following qualifications we would like to talk to you.

MAINTENANCE
ELECTRICIAN
TOOLMAKERS
(2ND SHIFT)

GENERAL MACHINIST
(2ND SHIFT)

LATHE MACHINIST
(2ND SHIFT)

Excellent wages, excellent fringe benefits, outstanding working conditions. Call Write or apply for confidential interview.

DEAN H. HARDESTY
PERSONNEL REPRESENTATIVE
Phone 313-624-5200
ext. 311 or 312

Williams Research Corp.
2280 W. Maple Rd.
Walled Lake, Michigan 48088
An Equal Opportunity Employer
(16-17)

DETROIT

(Atkelta iš 8 psl.)

konkursui, kurį paskelbė LŽS centro valdyba. Konkursas baigsis lapkričio 1 d.

Į klubą gali įstoti visi Detroito ir Windsoro jaunuoliai, kurie rašo arba pradės rašyti. Visi norintieji įstoti į klubą registruojasi pas skyriaus pirmininką Vladą Selenį tel. 293-4611.

• LB Detroito apylinkės išrinktoji 1973 metams valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Jonas Urbonas, vicepirmininkas ir seniūnų vadovas — Vytautas Petrulis, sekretorius ir socialiniams reikalams — Martynas Stonys, iždininkas — Alfonsas Velavičius, visuomeninėms reikalams — Robertas Selenis. Kultūros Komisija: vadovė — Stasė Smalinskienė, pav. Irena Sventickaitė. Paringimų Komisija: vadovas — Kastytis Karvelis, pav. Linas Mikulionis, Juozas Murinas. Jaunimo reikalams: vadovas — Algirdas Skrebutėnas.

• "Alka" Detroito Dramos Sambūris sceninės veiklos dvidešimtmečiui paminėti, rengia spektaklį iš poeto dramaturgo — Balio Sruogos kūrybos. Bus išpildyta iš "Milžinų Paunksmės" epizodai. Paminėjimas įvyks balandžio 7 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare Lietuvių Namuose. Pastatymą režisuoja Justas Pusdešris. Scenos apipavidalinimas — Vytauto Ogilvio. Vaidinime dalyvaus rinktinis dalyvių sąstatas. Ta pačia proga balandžio 7 d., 6 val. bus atidaryta "Alkos" kolektyvo nario Vytauto Ogilvio tapybos kūrinių paroda Lietuvių Namų viršutinėje salėje.

A. Grinius

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE CLEVELAND, OHIO 44114
TELEF. 621-6036

LB Detroito apylinkės 1973 m. valdyba ir revizijos komisija. Sėdi iš kairės: dr. Adolfas Damašis, reviz. k-jos pirmininkas, Linas Mikulionis -- parengimų vadovo padėjėjas, Stasė Smalinskienė -- kultūros skyriaus vadovė, Algis Skrebutėnas -- jaunimo skyriaus vadovas ir Irena Sventickaitė -- kult. skyr. pavaduotoja. Stovi: Jonas Urbonas -- pirmininkas, Alfonsas Velavičius -- iždininkas, Juozas Murinas -- parengimų vadovo padėjėjas, Antanas Norus -- reviz. k-jos sekretorius, Algis Zaporacas -- atstovas pabaltiečių komitete, Vitas Petrulis -- vicepir. ir seniūnų vadovas, Robertas Selenis -- visuomeninių reikalų vadovas, Kastytis Karvelis -- parengimų vadovas ir Martynas Stonys -- sekretorius, K. Sragausko nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BALFO CENTRAS TEBERA NEW YORKE

Balfo Centro Valdybos pavestas pranešu, jog Jūsų laikrašty tilpusi žinia apie Balfo Centro įstaigos perkėlimą iš New Yorko į Chicago neatitinka tikrąybę.

Iki šiam laikui Balfo Centro Valdyba, naujai Detroito seime išrinktai valdybai nėra perdavusi atskaitomybės knygų, fondų, šalpos bylų, kartotekų, kilnojamų ir nekilnojamo turto, archyvų bei kito organizacijai priklausomo turto.

Įstaiga veikia 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211, tel.: (212) 387-1422.

J. Bagdonas

Balfo Reikalų Vedėjas

TEIS. VYTAUTAS VALIULIS PALAIDOTAS WATERBURY

Š. m. vasario 6 d., širdies smūgio ištiktas, Waterbury, Conn. mirė ir ten pat vasario 10 d. palaidotas teisininkas Vytautas Valiulis. 1949 m. gale atvykęs į JAV, jis ten su šeima įsikūrė, įsitraukė į vietinį gyvenimą, ypatingu aktyvumu įsijungė į Balfo veiklą ir savo prigimtiniu būdu patrauklumu įsigijo labai daug naujų draugų. Waterbury lietuvių visuomenė, jį iškilmingai palaidojo, į kapines palydėdama daugiau nei 100 automobilių.

Vytautas Valiulis pasimirė pačiame savo amžiaus pajėgume. Jis buvo gimęs 1911 m. Šiaulių apskr., Želmelio valsč., Petronių kaime, pasiturinčių ir šviesių ūkininkų šeimoje. Besimokydamas Linkuvos gimnazijoje, vėliau studijuodamas teisę Vytauto Didžiojo Universitete, vėliau būda-

mas teisėju trumpą laiką Biržuose, o daug ilgiau Tauragėje, jis bene kasmet savo atostogas praleisdavo gimtinėje, susitikdamas ir maloniai bendraudamas su savo bendraamžiais žemėliečiais. Tai buvo reto patrauklumo asmenybė.

Pirmajame bolševikmetėje iš darbo atleistas, 1940 m. pavasarį, vykdydamas laikinosios atkurtos Lietuvos vyriausybės paskatimą, tuojau pat grįžo į turėtas Tauragės teisėjo pareigas ir savo autoritetingu veiklumu išgelbėjo gyvybę daugeliui tauragiškių, per nesusipratimą ar nesusigaudymą staigiai besikeičiančiame okupacijos ir karo veiksmų samysyje staigiai atsiradusių pakeliui į mirtį.

Staigi a. a. Vytauto Valiulio mirtis skaudžiai palietė jo žmoną ir sūnų su šeima bei gimines okupuotoje Lietuvoje. Ilgai jį prisiminęs waterburiškiai, ne trumpiau ir buvę tauragiškiai bei žemėliečiai. (al)

• **LB New Yorko apygardos suvažiavimas** įvyko š. m. vasario 25 d. Kultūros židinyje. Į naują LB New Yorko apygardą buvo išrinkti šie asmenys: Aleksandras Vakselis, pirm., Kazys Bačiauskas, Juozas Maurukas, Vincas Padvarietis, Apolonija Radzivilienė, Albertas Ošlapas ir Juozas Vilpišauskas.

• **Lietuvos Nepriklausomybės Fondui** šiomis dienomis aukojo: po 100 dol.: dr. Vaclovas Paprockas ir Stasys ir dr. Stasė Žadeikiai, Po 25 dol. — dr. Jonas Balys ir Gediminas Balanda, 20 dol. — Jurgis Gliudys, 10 dol. — D. ir D. Trimakai ir 5 dol. V. Kasniūnas.

Brangiai Motinai Lietuvoje mirus,

JONĄ GAIŽUTĮ

ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame

Ona ir Juozas
Briedžiai

A. A.
**JUOZUI GRIGANAVIČIUI
(GRIGONIUI)**

mirus, jo žmonai ONAI, sūnams kun. JONUI ir JUOZUI, dukterims VERONIKAI NYKŠTĖNEI ir ONAI GRIGONYTEI reiškiamo gilią užuojautą

Albertas, Elena Meilus ir šeima

Sūnui ROBERTUI mirus bendrų tremties išgyvenimų dalininką

VYTAUTĄ SENKŲ

ir šeimą giliai užjaučiame

P. P. Pajaujai
Zenonas ir Valentina

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS DETROITE

Minėjimas pradėtas vasario 16 d., penktadienį, pakeliant 8 val. ryte Lietuvos trispalvę prie miesto rotušės. Vėliavos pakėlimą ir nuleidimą atliko jūrų šaulių "Švyturio" kuopos šauliai.

Vasario 17 d., 5 v. v. Continental viešbutyje buvo suorganizuota spaudos konferencija Detroito išeinantiems amerikiečių laikraščiams. Gaila, į ją atvyko tik vienas Detroit News atstovas David Green. Jam apie Lietuvos padėtį, tikinčiųjų persekiojimus ir visas kitas žinias suteikė ALT pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir inž. Algis Zaprackas. Konferencijoje dar dalyvavo: DLOC pirmininkas Antanas Sukauskas, buvęs pirmininkas adv. Rimas Sakis-Sukauskas, Naujienų bendradarbis Alfonsas Nakas, Dirvos — Antanas Grinius ir Juozas Gruzdas. Konferencija rūpinosi buvęs pirmininkas Bernardas Brizgys.

Pagerbimo vakarienė

Po spaudos konferencijos Lietuvių Namuose buvo suorganizuota ALT pirmininkui dr. Kaziui Bobeliui pagerbti vakarienė, kurioje dalyvavo ir Dalia Bobelienė, bei muz. Alice Stephens su savo choristėmis iš Chicago. Pagerbimo vakariene atidarė, atvykusius pasveikino ir jai vadovavo vicepirmininkė Elžbieta Paurazienė.

Vakarienos metu dr. Kazys Bobelis tarė žodį ir savo mintimis pasidalino su svečiais: atsakinėjo į klausimus. Klausėjų nebuvo tiek daug, bet iš jų, kai kurie, vietoje klausus, patys kalbėjo.

Vakarienos pabaigoje žodį tarė ir atvykusiems padėkojo pirmininkas Antanas sukauskas.

Vakariene gamino ir svečius aptarnavo: Sofija Dryžienė, Ona Kašlienė ir Stasė Vičienė. Prie stalų joms talkininkavo Juozas Gruzdas.

Sekmadienį, 8:25 per lietuvišką radijo valandėlę "Lietuvių Balgas" buvo duodama specialiai Vasario 16 šventei pritaikinta programa — lietuviškais dainomis ir eilėraščiais. Eilėraščius deklamavo: Vida Gogelytė, Živilė Idzelytė ir Aliukas Lelis. Anglų kalboje su Lietuva supažindino studentas Algirdas Skrebutėnas. Valandėlės pabaigoje nuskambėjo Lietuvos Himnas.

Sekmadienį, vasario 18 d. buvo atlaikytos už Lietuvą pamaldos visose lietuvių parapijų bažnyčiose.

Organizacijos pamaldose dalyvavo išsiskirsčiusios po visas tris bažnyčias ir jų toks išsiskirstymas sumažino iškilmingumą.

Pagrindinis minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas buvo prarastas 3 v. p. p. Mercy kolegijos patalpose McAuley auditorijoje. Nors atsilankusiųjų į minėjimą skaičius nebuvo mažas, bet salės, talpinančios virš 700 žmonių, neužpildė.

Minėjimą atidarė DLOC pirmininkas Antanas Sukauskas ir savo žodyje pažymėjo, kad priešais visais būdais stengiasi išieviu lietuvių suskaldyti ir mūsų veiklą padaryti nedarbingą. Mes visi dar daugiau turime susispausti ir vieningai laisvinimo darbą dirbti iki atgausime Lietuvai Nepriklausomybę. Minėjimo programai praversti pristatė Rita Garliauskaitė, kuri yra baigusi Mercy College ir trejus metus studijavusi Prancūzijoje. Turi master laipsnį ir mokytojauja amerikiečių mokykloje.

Rita Garliauskaitė, perėmus vadovės pareigas, į garbės prezidiumą pakvietė: ALT pirmininką dr. Kazi Bobelį, Michigano kongresmanus — John D. Dingell ir Robert J. Huber, Elžbietą Paurazienę, kun. Alfonsą Baboną, LB apylinkės pirmininką Joną Urboną, organizacijų pirmi-

ninką Antaną Sukauską ir maj. Kazį Daugvydą. Įnešamos 9 organizacijų vėliavos. Vėliavų įnešimui vadovavo Romas Macionis, jūrų šaulių "Švyturio" kuopos vicepirmininkas, Amerikos Himnų sugiedotojas Pranas Zaranka, jam akompanavo Elena Mikolaitienė. Invokaciją atliko Dievo Apvaizdos parapijos vikaras kun. Alfonsas Babonas. Pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę: Taura Zarankaitė deklamuoja Vaičiulaičio Odė Partizanams, o ats. majoras Kazimieras Daugvydas atneša ir padeda vainiką prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Paminklas buvo įrengtas toks koks buvo Lietuvoje Karo muziejuje. Tą paminklą įrengė Edvardas Vasiliauskas. Taip pat jo darbo kabojos scenoje graži Vytis ir jis rūpinosi scenos apšvietimu. Pagerbus žuvusius, buvo perskaitytas gyvenančių Detroito kūrėjų savanorių pavardės ir jie visi buvo apdovanoti tautinėmis rožytėmis.

Michigano valstybės gubernatoriaus proklamaciją paskaitė Stefa Brizgytė, o Detroito miesto mero — Aldona Tautkevičiūtė. Po perskaitytų proklamacijų Rita Garliauskaitė pristatė į šį minėjimą atvykusius svečius — kitų tautų atstovus. Ir vėliau paskaitė gautus sveikinimus.

Minėjime kalbas pasakė: angliškai kongresmanas John D. Dingell ir kongresmanas Robert J. Huber.

ALT pirmininkas dr. Kazys Bobelis savo kalboje kvietė visus jungtis bendram Lietuvos laisvinimo darbui, kuriam dirba ir vadovauja Amerikos Lietuvių Taryba. Amerikos Lietuvių Taryba darbo turi daug, sakė jis, ir joje gali tilpti visi. Kalba buvo sklandi, įdomi ir nenuobodi.

Po dr. K. Bobelio kalbos Saulius Jankauskas perskaitė paruoštą rezoliuciją, kuri plovimu buvo priimta.

Po 10 minučių pertraukos Aidučių choras, vad. muz. Alice Stephens, atliko meninę dalį. Ją sudarė trys dalys. Pirmoje dalyje padainavo: Mūsų žemė Lietuva, Eina garas, Risciau akmelį, Nemargi sakaleliai ir Lietuvos laukai. Dainas dainavo 9 choristės apsiėmusios tautiškais rūbais ir kiekvienai dainai skirtingai išsidėsčiusios. Po to turėjo antrą dalį, kurioje Geraldine Niwanski pianinu paskambino.

Trečioje dalyje choristės padainavo: Oi toli, toli, Daržely rūtelė pražydo, Vakaro smuikas, O tėvynė manoji ir žmonės be persto jimo plojant dvi dainas virš programos: Už jūrų, už kalnų ir Tykus buvo vakarelis. Buvo įterpta solistė Vaigalė Kavaliūnaitė. Akompanavo Geraldine Niwanski. Aidučių chorą sudarė: Liucija Buvidaitė-Ambrosinė, Joana Drutytė, Ramutė Drutytė, Julija Jackevičiūtė, Marytė Juzėnaitė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Birutė Naureckaitė, Laima Naureckaitė ir Emilija Pakšaitė.

Antanas Sukauskas organizacijų centro vardu padėkojo muz. Alice Stephens už atvykimą Detroitan ir išpildymą programos. Taip pat

VIRŠUJE; Vasario 10 d. ALT S-gos Detroito skyrius paminėjo Vasario Šešioliktą. Aprašymas tilpo Dirvoje Nr. 15. Nuotraukoje grupė minėjimo dalyvių prie vaišių stalų: p.p. Alanai, Baubliai, K. Daugvydas, A. Misiūnas, A. Grinius, M. Sims, L. Mingelienė, M. Stonys, S. Šimoliūnas, A. Petrauskienė, J. Rekašius, J. Švobienė, V. Šarka, K. Sragauskas, M. Vitkus, A. Petrauskas, V. Mingėla, p.p. Vaitiekaičiai ir P. Gaižutienė.

Albertas Misiūnas, pirmininkas, kalbantis minėjimu.

St. Kaunelienė, dalinusi Vasario 16 minintis.

Ed. Vasiliauskas, skaitęs Marijos Sims Vasario Šešioliktajai skirtą eilėraščių.

J. Gaižučio nuotraukos

jis padėkojo ir visiems kitiems. Kristina Veselkaitė ir Rita Neverauskaitė choro vadovė įteikė raudonų rožių puokštę.

Minėjimas užbaigtas visiems sugiedant Tautos Himną. Minėjimo metu buvo renkamos ALT aukos. Surinkta 2.973.35 doleriai. Surinktų aukų suma nėra galutinė, nes aukos priimanos ir toliau.

ĮSTEIGTAS JAUNŲJŲ ŽURNALISTŲ KLUBAS

Žurnalistų Detroito skyriaus pirmininkas Vladas Selenis prie Detroito skyriaus įsteigė jaunųjų žurnalistų klubą ir į jį jau įsirašė 8 jaunuoliai. Visi įsirašę jau dabar rašo į lietuvių laikraščius ir savo bendradarbiais visu spaudoje gražiai užsirekomendavę.

Įsteigto klubo tikslas skatinti jaunimą aktyviau dalyvauti spaudoje ir pasiruoti jaunųjų žurnalistų

(Nukelta į 7 psl.)

Lietuvos kariuomenės kūrėjas - savanoris ats. mjr. K. Daugvydas deda vainiką prie scenoje paruošto paminklo.

K. Sragausko nuotrauka